

Har der været gendarmere i Nimtofte?

Der var smedeforretning i Nimtofte på Møllevej nede ved Mølledammen. Omkring 1885 fik smeden besked fra myndighederne om at han skulle huse 3 gendarmere, både med kost og logi. Da han ikke havde plads til yderligere personer i sit hus måtte han i gang med at bygge et hus til gendarmene, og det blev til huset på Møllevej 2. Smeden havde travlt og han nåede ikke den lange vej til Grenå for at få matrikelnummer til hus og grund, og det blev bygget på såkaldt "byjord".

Årsagen til oprettelsen af gendarmkorpset og den hastige indlogering af gendarmere i Nimtofte stammer sikkert fra attentatet mod konseilpræsident Jacob Scavenius Estrup, der fandt sted den 21. oktober 1885. Efter personlig ordre fra Christian d. IX, der ikke ville miste den stærke minister i en meget urolig tid blev der meget hurtigt oprettet et gendarmkorpset, der f.eks. eskorterede Jacob Estrup fra Ryomgård til Skaftøgaard. Estrup havde selv været med til at oprette jernbanen fra Randers til Grenå og senere Aarhus-Grenå.

Man ved at Christian d. IX besøgte Estrup i 1895 og i den anledning var man på tur i det nylig udtørrede Kolindsund, hvor Sundet var bredest, det har nok været omkring Sivested. På denne tur var selskabet ledsaget af gendarmere. Det skete flere gange, at Christian d. IX var på besøg hos Estrup på Skaftøgaard.

Muligvis har gendarmene også været i Nimtofte på grund af anlægsarbejder eller i forbindelse med jagt.

Der er nævnt gendarmere allerede fra krigen i 1848-50. Man ved at general Rye havde et større antal gendarmere fra grænsen med til Djursland, da han trak sig tilbage til Djursland med ca. 7000 soldater. De lå ikke kun på Helgenæs, men var placeret tværs over Djursland.

Disse oplysninger stammer fra Erland Skovbjerg i Nimtofte og fra H. Bloch, Kolind Centralskole.

I nyhedsbrev for Slægts- og Lokalhistorisk Forening Djursland skriver **Niels Kjeldsen** under overskriften: "De forhadte gendarmere" følgende: "Gendarmkorpset blev genstand for landbefolkningens foragt, og de der havde mod til det, benyttede enhver lejlighed til at drille dem. I en lokalavis fra samtiden kunne man læse at man nu

"kunne få militær hjælp til at finde en spisekammertyv"!

Der er mange grunde til at gendarmkorpset aldrig blev populært, men de største del af skylden var nok folkeviddet. En af de gode historier er om et par gendarmere, der på deres runde havde lagt turen om ad Bøgild Kro, og hvor en mand gik hen til deres bord. Her stod han stille og med bøjet hoved og spag stemme spurgte han gendarmene, om de troede han kunne blive salig. Det mente gendarmene nok og smilede lidt, for hvad skulle der være i vejen med det? "Ja, det var jo det, at han havde slået en mand ihjel"!

Gendarmene øjnede straks en god fangst. Tænk at komme hjem med en rigtig morder. Men hvor var liget? Ja, det lå i en vejgrøft ikke langt fra kroen. Gerningsstedet skulle påvises, og da man kom derhen, sprang de to gendarmere ned i grøften, men alt hvad de fandt, var en ituslået "gråmand" (en snapsedunk)!

En anden gendarm bragte den samme mand i retten for gadeuorden – eller var det blufærdighedskrænkelser? Manden havde stået og besørget et lille ærinde op ad et træ. Han blev idømt en bøde på 2 kroner. Med sindsro trak han sin snørepen op af lommen og lagde 4 kroner på bordet, hvorpå dommeren sagde: "Det er altså kun 2 kroner"! Dertil svarede manden: "Ja, men hr. dommer, jeg kom også til at slippe en lille en"!

Knud Jensen